

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

19ο
Διεθνές Συνέδριο

Εκπαίδευση και Ετερότητα

Τόμος Ι

Επιστημονική Σειρά:
Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση

Πάτρα, 10-12 Ιουλίου 2015
Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο
Πανεπιστημίου Πατρών

Πάτρα 2015

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

19ο Διεθνές Συνέδριο
με κριτές

Εκπαίδευση και Ετερότητα

Πάτρα, 10-12 Ιουλίου 2015

Τόμος I

Σειρά:
Πρακτικά Συνεδρίων 30

Πάτρα 2015

Όλα τα αντίγραφα υπογράφονται από τον κάτοχο του copyright.

Copyright ©: Παντελής Γεωργογιάννης

Διεύθυνση: Αντωνίου Οικονόμου 8, 26504 Άγιος Βασίλειος, Πάτρα
Τηλ: +30 6944346420
<http://www.georgogiannis.gr>
E-mail: pantelis.georgogiannis@gmail.com

Τίτλος : Εκπαίδευση και Ετερότητα, Τόμος Ι

Επιμέλεια μορφοποίησης κειμένων:

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας, ΜΔΕ στις Επιστήμες της Αγωγής, Υπ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Συνεργάτης Ελεύθερου Πανεπιστημίου Πολιτών
Αντωνοκοπούλου Βασιλική, Πτυχιούχος Φιλολογίας ΑΕΙ Πάτρας, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας στην Διδακτική Γλώσσας και Λογοτεχνίας

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία - σελιδοποίηση:

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας, ΜΔΕ στις Επιστήμες της Αγωγής, Υπ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Συνεργάτης Ελεύθερου Πανεπιστημίου Πολιτών
Αντωνοκοπούλου Βασιλική, Πτυχιούχος Φιλολογίας ΑΕΙ Πάτρας, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας στην Διδακτική Γλώσσας και Λογοτεχνίας

ISBN: 978-618-82287-1-9

SET: 978-618-82287-0-2

σ.σ. 590, σχήμα 17,5 X 25 εκ.

Όλα τα κείμενα δημοσιεύονται με ευθύνη των συγγραφέων τους

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο, χωρίς σχετική άδεια του κατόχου του Copyright.

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Γεωργογιάννης Παντελής, *τ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών*

Μέλη:

Βενετσανοπούλου Μαρία, *Καθηγήτρια Δημόσιας Διοίκησης, Πάντειο Πανεπιστήμιο*

Γκόβαρης Χρήστος, *Καθηγητής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*

Σκούρτου Ελένη, *Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου*

Φυριπτής Εμμανουήλ, *Καθηγητής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Αθηνών*

Καμαρούδης Σταύρος, *Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας*

Φίλος Ιωάννης, *Αναπληρωτής Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου*

Καλεράντε Ευαγγελία, *Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας*

Παραρά Πολύβια, *PhD, Visiting Assistant Professor, Department of Classics, University of Maryland*

Αναστασιάδου Σοφία, *Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας*

Στεργίου Λήδα, *Επίκουρη Καθηγήτρια ΠΤΝ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*

Μάγος Κωνσταντίνος, *Επίκουρος Καθηγητής ΠΤΠΕ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*

Νταραντούμης Θανάσης, *Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου*

Πανταζής Βασίλης, *Επίκουρος Καθηγητής ΠΤΠΕ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*

Μανιάτης Παναγιώτης, *Δρ. Πανεπιστημίου Αθηνών Εξωτ. Συνεργάτης, Π.Δ. 407*

Χαμπηλομάτη Παρασκευή, *Δρ. Παιδαγωγικών, Φιλολόγος, Δ/ντρια 2ου Λυκείου Άρτας*

Μάνου Αγγελική, *Δρ., MSc στις Επιστήμες της Αγωγής, ΠΕ 60, Προϊσταμένη 16ου Νηπιαγωγείου Γλυφάδας*

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Γεωργογιάννης Παντελής, *Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών*

Αντιπρόεδρος:

Χαμπηλομάτη Παρασκευή, *Φιλολόγος, Δ/ντρια 2ου Λυκείου Άρτας, Δρ. Παιδαγωγικών*

Γραμματεία:

Μελιτζάνη Ειρήνη, *Πτυχιούχος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας, MSc στις Επιστήμες της Αγωγής, Υποψ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών*

Κοτοφύλη Κωνσταντίνα, *Επί πτυχίω φοιτήτρια Κλασικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών*

Ταμίας:

Σπανού Αικατερίνη, *Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Πτυχιούχος ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών*

Μέλη:

Χρήστου Νικόλαος, *Εκπαιδευτικός ΠΕ19, 2ου ΓΕ.Α. Άρτας*

Παπαδοπούλου Αικατερίνη, *Εκπαιδευτικός, ΜΔΕ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών*
Κουνέλη Βασιλική, *Φιλολόγος, Υποψήφια Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών*
Φωκά Σοφία, *Εκπαιδευτικός, ΜΔΕ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών*

Δακτυλογραφήσεις & Επεξεργασία σε Η/Υ

Μελιτζάνη Ειρήνη, *Πτυχιούχος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας, MSc στις*
Επιστήμες της Αγωγής, Υποψ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Περιεχόμενα

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Μεταναστευτική Πολιτική	9
Ανθρώπινα δικαιώματα – Ορθοδοξία – Ετερότητα <i>Αναστασόπουλος Ιωάννης</i>	11
Ο μαθητής του σήμερα, παγκόσμιος πολίτης του αύριο σε μία πολυπολιτισμική και παγκοσμιοποιημένη κοινωνία <i>Βλάχου Κλεοπάτρα</i>	20
Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Καινή Διαθήκη <i>Καδριμαντόπουλος Γεώργιος</i>	30
Η «Μετασηματιζουσα Μάθηση μέσα από την Αισθητική Εμπειρία»: μία διδασκαλία για τον ρατσισμό σε Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας <i>Κούνα Ελένη Κωνσταντίνα</i>	42
Η ετερότητα ως αναγκαία κατηγορία της προσωπικής και κοινωνικής ζωής (θεολογική απόδειξη και λογοτεχνική προσέγγιση) <i>Κυριακουλόπουλος Ευάγγελος-Καννά Ελένη</i>	54
Αγιογραφίες – η Ομορφιά και τα Μυστικά μιας Εικόνας <i>Φουρλής Ευάγγελος -Αλέξανδρος - Λιάσκα Ευφροσύνη</i>	65
Προβλήματα που Αντιμετωπίζουν οι Εκπαιδευτικοί κατά τη Διδασκαλία Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων Μθητών και Οι Τρόποι Επίλυσή τους. <i>Μάμμου Ανίλα Δασκάλα / Νηπιαγωγός</i>	79
Η Κοινωνία σε μια Διάρκη Προσπάθεια Αποτελεσματικής Αντιμετώπισης της Πολυπολιτισμικότητας στην Εκπαίδευση. <i>Γκανέτσου Χαρά, Τσουνη Βασιλική, Καρακατσάνη Ελένη</i>	92

Διαβάζοντας στην Τάξη ένα «Βουβό» Κόμικς: Πρόσληψη και Ερμηνεία της Πολιτισμικής Πολυπλοκότητας μέσα από το <i>The Arrival</i> του Shaun Tan. <i>Μίσσιου Μαριάννα</i>	103
Το κοινωνικό - οικονομικό και πολιτιστικό περιβάλλον του αλλοδαπού μαθητή στην Ελληνική εκπαιδευτική διαδικασία <i>Μπαλτατζής Δημήτριος, Παπαγιαννάκης Ευάγγελος, Μπαλτατζή Ελένη</i>	118
Το μαθησιακό και πολιτισμικό περιβάλλον των αλλοδαπών μαθητών στην Ελληνική Εκπαίδευση <i>Μπαλτατζής Δημήτριος, Παπαγιαννάκης Ευάγγελος, Μπαλτατζής Ελένη</i>	127
Διαπολιτισμική Επικοινωνία και Διεύθυνση Σχολικής Μονάδας <i>Σουρίδη Παναγιώτα</i>	139
Παγκοσμιοποίηση και Μετανάστευση <i>Τσώνη Αναστασία Μ.</i>	155
Τραγουδώντας και παίζοντας σε μια διαπολιτισμική τάξη <i>Χειλάκου Ευανθία</i>	163
Πολιτική και Μετανάστευση: Οι μετανάστες της Ελλάδας της Κρίσης μεταξύ Δουβλίνου II και Πολεμικών Συγκρούσεων. <i>Σταυρόπουλος Αναστάσιος Αθ.</i>	174
Η διαπολιτισμική προσέγγιση του ασθενή και της ασθένειας <i>Καδιγιαννόπουλος Γεώργιος-Καραβίδα Μαρία-Φαρσάρης Γεώργιος</i>	192
«Διάφοροι διαφορετικοί φίλοι»: Ένα βιβλίο αφορμή για αγωγή διαπολιτισμική και γονεϊκή συμμετοχή <i>Δάβουλου Μαρία</i>	202
Συγκριτική προσέγγιση της διαπολιτισμικής διάστασης της αγωγής σε πολυπολιτισμικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα (Ελλάδα, Αλβανία). <i>Γκόττοβου Αναστασία, Καινούργιου Ελένη, Δήμα Ευφροσύνη</i>	223
Οι Σύριοι που εισέρχονται στην Ελλάδα και η χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας: πρακτικές, εξελίξεις και προκλήσεις για το μέλλον <i>Βελέντζα Χριστίνα</i>	241
Η μορφοπαιδαγωγική αξία του Θεάτρου και Διαπολιτισμικότητα <i>Τσεφαλά Ελένη</i>	260
Διγλωσσία, διδακτική και διδασκαλία ξένων γλωσσών	273
Ο ρόλος των εμποδίων στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από τους μετανάστες <i>Θεοδωρακοπούλου Θωμαΐτσα</i>	275
Η διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας ως Ξένης στα πανεπιστήμια των ΗΠΑ: συνολική θεώρηση <i>Παραρά Πολύβια</i>	285

Η πορεία της διδασκαλίας των Νέων Ελληνικών στη Νότια Αφρική πριν και μετά την οικονομική κρίση (1976 – 2015) <i>Σκούπρα Αικατερίνη</i>	298
Οι αντιλήψεις των Ελλήνων εκπαιδευτικών για την διγλωσσία/ αλλογλωσσία ποσοστού του μαθητικού πληθυσμού στο ελληνικό σχολείο <i>Τζανετοπούλου Παναγιώτα</i>	313
Στρατηγικές αντιμετώπισης των αγνώστων λέξεων από Ισπανούς μαθητές της Έλληνικής ως ξένης γλώσσας. <i>Χειλάκου Ευανθία</i>	329
Η διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας στο Πανεπιστήμιο Κουμπάν Ρωσίας <i>Κακολύρη Ιωάννα, Χοροσσίλοβα Οξάνα Ανατόλιεβνα</i>	337
Συγκριτική παρουσίαση της παραδοσιακής και της επικοινωνιακής μεθόδου διδασκαλίας στην Ελληνική ως δεύτερη ή ως ξένη γλώσσα <i>Κοτοφώλη Κωνσταντίνα</i>	349
Η Γερμανική γλώσσα (ως ξένη γλώσσα) στο εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας (διαχρονικά και συγχρονικά) <i>Προδρομίδου Κατερίνα</i>	361
Ειδική Αγωγή και Μαθησιακές δυσκολίες	377
Παιδιά με σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής / υπερκινητικότητας. Προτεινόμενες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις <i>Ευθυμιάδου Μαρία, Κωλέττη Ελένη, Φωτοπούλου Κατερίνα</i>	379
Διαταραχές Φάσματος του Αυτισμού: Ψυχιατρικά και νευροψυχολογικά χαρακτηριστικά και εκπαιδευτικές παρεμβάσεις <i>Ευθυμιάδου Μαρία, Κωλέττη Ελένη, Φωτοπούλου Κατερίνα</i>	392
Συνδιδασκαλία για την γλωσσική και κοινωνική υποστήριξη ατόμου με ήπια νοητική καθυστέρηση: Περιπτώσιολογική Μελέτη σε Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας. <i>Κατσαρού Δήμητρα, Μπέντσου Πετρούλα</i>	404
Συνεκπαίδευση σε τυπική τάξη νηπιαγωγείου μέσω παράλληλης στήριξης. <i>Μάνου Αγγελική, Κανιά Αγγελική</i>	411
Ο Μαθητής με Αυτισμό στην Ξενόγλωσση Τάξη <i>Παπάζογλου Θεοδώρα</i>	422
Η Κοινωνική Πρόοδος των Παιδιών με Κοχλιακό Εμφύτευμα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση <i>Σταυροπούλου Ευγενία</i>	435

Εκπαίδευση ενηλίκων και συμβουλευτική	453
Η «Μετασηματιζούσα Μάθηση μέσα από την Αισθητική Εμπειρία»: μία διδασκαλία για τον ρατσισμό σε Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας <i>Κούνα Ελένη Κωνσταντίνα</i>	455
Η Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση στην Ελλάδα στη δίνη εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων: Διαχρονική διερεύνηση – Σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα <i>Γαλίτης Παντελής</i>	467
Η διάσταση της επικοινωνίας στην εκπαίδευση ενηλίκων: Η περίπτωση των ατόμων με προβλήματα όρασης <i>Παναγιωτόπουλος Γιώργος, Βασιλάκη Ευδοκία</i>	480
Ο Θεσμός της Σχολικής Διαμεσολάβησης, ως ασφαλιστική δικλείδα για την ετερότητα στα σχολεία: Παρούσα Κατάσταση – Προοπτικές <i>Βενετανοπούλου Μαρία, Βελή Αρετή</i>	498
Παιδαγωγικά Θέματα	509
Το Μάθημα της Φιλοσοφίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: Η διερεύνηση των απόψεων των μαθητών της Β΄ Λυκείου στο μάθημα της Φιλοσοφίας ως μάθημα Γενικής Παιδείας <i>Γκαρανάτσιου Δέσποινα</i>	511
Διά βίου μάθηση και κοινωνική συνοχή <i>Ρεντίφης Γεράσιμος</i>	527
Οι απόψεις των εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και των μαθητών τους σχετικά με τις σχολικές ποινές <i>Σίσκου Γιολάντα</i>	536
Ο Ρόλος των γονεϊκών πρακτικών και των σχημάτων οικογενειακών συναλλαγών στη σχολική επιτυχία των παιδιών <i>Τσούνη Βασιλική, Καρακατσάνη Ελένη, Γκανέτσου Χαρά</i>	548
Οπτικός εγγραμμιατισμός: η ανάγνωση των εικόνων και η επίδραση του κειμένου στην ερμηνεία τους από παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας <i>Δερματά Κατερίνα</i>	557
Σχέσεις μεταξύ δασκάλων και μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο <i>Παυλίδου Αικατερίνη</i>	571
Μορφές μυθικής αφήγησης στον Όμηρο <i>Κλαμπανιστή Ευφροσύνη</i>	584